

ПОЧАТКИ СИЛАБО-ТОНІЧНОЇ ВЕРСИФІКАЦІЇ В РУМУНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Розглянуто спроби силабо-тонічного віршування в румунській літературі XVII-XVIII ст. на матеріалі окремих творів Дософтея, Р. Гречяну, Є. Векереску та А. Векереску. Виділено такі види віршованих творів: а) силабічні з силабо-тонічними вкрапленнями; б) структури, що перебувають на межі силабіки і силабо-тоніки; в) власне силабо-тонічні твори.

Ключові слова: силабо-тонічна версифікація, ритм, стопа, метр, цезура.

Дослідники румунської версифікації (Л. Куруч, М. Діну Л. Галді) вважають, що силабо-тоніка як система віршування виникла в Румунії на початку XIX ст., однак роблять певні застереження. Віршознавці здебільшого фіксують окремі акцентні малюнки в поетичних творах XVII-XVIII ст.

Л. Куруч, наприклад, стверджує, що „силабо-тонічна система визрівала в надрах силабічного вірша, і поети, які ліпше володіли постійною цезурою, намагались добитися більш чітких ритмічних каденцій хореїчного типу... Саме тому хореїчні стопи були найпоширенішими серед поетів, які оволоділи силабо-тонічною системою” [3, с. 56]. Дослідник додає, що хореїчні стопи у віршованих творах XVII-XVIII ст. „складались спонтанно, внаслідок дотримання просодичних законів мови” [3, с. 56].

М. Діну вважає, що дослідник румунського класичного, тобто силабо-тонічного вірша, мусить обов'язково спочатку розглянути версифікацію „досилабо-тонічну”, аби зрозуміти певні ритмічні картини в поетів-класиків. Він проводить паралель між ритмічною основою псалмів Митрополита Дософтея (1673) та віршів Міхая Емінеску (1866-1883) і фіксує подібні ритми у поетів. Наприклад, піввірші дософтеївського 13-складовика зі схемою (7+6) ритмічно подібні до ямбічних рядків творів М. Емінеску [4, с. 25].

Досліджуючи „Віршований Псалтир” Митрополита Дософтея, надрукований в 1673 році, М. Діну спостерігає дуже різноманітну метричну картину. Автор твору мав за приклад „Псалтир” Я. Кохановського і в такий спосіб запровадив, у румунське віршування польський 13-складовик. Однак М. Діну виявляє безліч інших метрів, зокрема і силабо-тонічних. Дослідник стверджує, що серед тонізованих фрагментів превалюють хореїчні:

„Cu gândacii i-au sterpit de poame, u u u u u u u u u
Cu lăcusta i-au băgat în foame” [Ps. 77, v. 135-136]. u u u u u u u u u

Фіксує він також і ямбічні стопи:

„La ara Vavilonului,
Jelind de țara domnului” [Ps. 136, v. 1-2].

U U U U U U U U
U U U U U U U U

дактилічні:

„Ceriurile și pământul
Tu le-ai făcut cu cuvântul” [Ps. 88, v. 43-44];

U U U U U U U U
U U U U U U U U

амфібрахічні:

„Lumina scripește sub sfinte picioare
Cu negură groasă de grea strălucioare”
[Ps. 17, v. 27-28];

U U U U U U U U U U
U U U U U U U U U U

анапестичні:

„Și păru eghiptenilor bine
Că-i porniră de sârg dintru sine”
[Ps. 104, v. 107-108]

U U U U U U U U U U
U U U U U U U U U U

і навіть наявність пеонів:

„Bucinaț cu veselie-n sărbătoare
’N luna nouă, să s-auză pre supt soare”
[Ps. 80, v. 5-6].

U U U U U U U U U U U U
U U U U U U U U U U U U

Все ж очевидно, що для автора цитованого твору силабо-тонічний ритм не був домінантою, за якою він складав свої віршовані рядки. Про це свідчить і його „Слово кь читателю”, де поет сформулював принципи свого віршування. Автор стверджує, що головними принципами його віршування є ізометрія та рима. Звичайно, Митрополит Дософтей мав на увазі ізометрію силабічну.

Л. Куруч, звертаючись до „Віршованого Псалтиря” Дософтея, теж фіксує певні тонізовані рядки і пояснює це тим, що „цезура в силабічній системі віршування ділила довгий вірш на піввірші, які склалися не більше ніж з восьми складів, що й створило умови, за яких з’являються окремі хореїчні вірші. Коли піввірші складаються з шести складів, можуть виникнути і тернарні стопи, особливо амфібрахій” [3, с. 55].

Л. Галді у віршованих творах XVII ст. також виявляє цікаві силабо-тонічні вкраплення не лише в „Віршованому Псалтирі” Дософтея, але й в поемі „Життя миру” М. Костіна. Учений у перших піввіршах окремих силабічних рядків спостерігає хореїчний ритм [5, с. 85]. Однак дослідник, як і його попередники, стверджує що ці вкраплення силабо-тонічних рядків у силабічних творах XVII ст. є цілком випадковим явищем, спорадичним і не усвідомлюваним авторами.

Л. Галді вважає, що перші спроби впровадження силабо-тоніки були створені на основі новогрецького політичного вірша. А першим, хто запровадив у цей поетичний жанр ямбічний 15-складовик, називає Раду Гречяну, автора румунської епіграми до герба країни, надрукованої на початку Бухарестської Біблії (1688). Дослідник вважає, що ідеальний метр цього вірша був би: U U U U U U U U || U U U U U U U U з чоловічою або дактилічною цезурою, та допускає наявність у творі деяких „неправильних” рядків – 2-го, 3-го, 8-го, 10-го. Він вважає ці рядки свідченням розвитку віршування, тому що в них спостерігаємо наявність нової якості ритму. Водночас Л. Галді пояснює, що ця спроба була

унікальною для кінця XVII ст. і не мала послідовників, але створила ґрунт для появи в кінці XVIII ст. справжньої силабо-тонічної версифікації [5, с. 77].

Розглянемо уривок цього тексту:

„Soarele, luna, gripsorul și corbul împreună
 Încă și spata și buzduganul spre laudă se adună
 Și-aceste, doamne,-ți împletesc stema înfrumusețată
 În loc de părinți soarele și luna ți s-arată.
 Luminătoriu născându-te, neamului și moșiei,
 Preavrednic stăpânitoriu țării și politiei” [5, с. 77].

┌┌┌┌┌┌┌┌ || ┌┌┌┌┌┌┌┌
 ┌┌┌┌┌┌┌┌┌ || ┌┌┌┌┌┌┌┌
 ┌┌┌┌┌┌┌┌ || ┌┌┌┌┌┌┌┌
 ┌┌┌┌┌┌┌┌ || ┌┌┌┌┌┌┌┌
 ┌┌┌┌┌┌┌┌ || ┌┌┌┌┌┌┌┌
 ┌┌┌┌┌┌┌┌ || ┌┌┌┌┌┌┌┌

На нашу думку, наведений вірш є силабічним 15-складовиком зі схемою 8м/д+7ж. Не скрізь витримано рівноскладовість (2-й і 10-й рядки мають 17 складів (10+7)). Фіксуємо подібність акцентних повторів у деяких віршах і піввіршах. Наприклад, 11-й, 12-й, 14-й і 15-й рядки витримані в ритмі Я4+Я3. Спостерігаємо також піввірші з ритмом ямба: перші піввірші 3-го, 13-го і 16-го рядків та другі піввірші 1-го, 4-го, 7-го і 9-го рядків. Отже, вірш складено в руслі 15-складовика з елементами тонічної впорядкованості. Наявність віршів або піввіршів з акцентною будовою в цьому творі є скоріше випадковістю. Можемо припустити, що автор наслідував певну метричну схему. Ми вважаємо, що Р. Гречяну створив не нову систему віршування, а силабічні дуже тонізовані віршовані структури.

У кінці XVIII ст. з'являються віршовані твори, позначені свідомим прагненням переходу від силабічної до силабо-тонічної версифікації. Першими поетами, які намагалися писати силабо-тонічні вірші, були Векереску. Саме в Єнаке Векереску вперше спостерігаємо появу стопної впорядкованості віршів. Якщо наявність хорею дослідники пояснюють постійною цезурою, яка ділила вірш на п'яти- або восьмискладові піввірші, що приводило до виникнення хореїчних метрів, то поява ямба в творах румунських поетів спричинена запозиченням. Л. Куруч стверджує: „Ямбічний метр у силабо-тонічній модифікації з'явився у поетів-силабіків головню в перекладах з іноземних поетів...” [3, с. 58]. Л. Галді вважає, що ямбічний метр в силабо-тонічній версифікації з'явився через італо-грецьке посередництво та стверджує, що Є. Векереску „закодував” у румунській версифікації ямбічний вірш, який складається з 15 складів. Це – епіграми, надруковані в його „Поетиці” [7].

Розглянемо епіграму № 1 „Муза”:

„Muză, putere dă, mă rog la grauirile mele
 Zi-mi cum să-nser?'n ce fel s-arăt gândirea mea prin ele” [6, с. 25].

┌┌┌┌┌┌┌┌ || ┌┌┌┌┌┌┌┌ п/сх.наг.
 ┌┌┌┌┌┌┌┌ || ┌┌┌┌┌┌┌┌ п/сх.наг.

Цей двовірш спонукає вести мову про силабо-тонічне віршування, тому що другі піввірші мають ритм ямба, але зрушення наголосу в першій стопі перших піввіршів рядків не дає нам підстав говорити про Я7. Тому ми вважаємо, що вірш витримано в руслі силабічного 15-складовика (8+7) із тонізованими піввіршами. Л. Галді вважає, що наявність наголосу на першому складі відповідає новогрецький ліриці (поет Соломос).

Водночас фіксуємо ритм Я7 в епіграмі № 2 „Грамматика”:

1. „Gramatica e meșteșug ce arat-alcătuire,
2. Și toți printr-însa pot afla verice povătuire.
3. S-a scrie încă într-ales cu reguli arătate,
4. Pă toți învăță d-a le ști fără greșală toate.
5. Și versuri înmeșteșugite arată d-a să face.
6. Siliți-vă a o-nvăța sau faceți cum vă place”[6, с. 25].

U U U U U U U U U U || U U U U U U U U
 U U U U U U U U U U || U U U U U U U U п/сх.н.
 U U U U U U U U U U || U U U U U U U U
 U U U U U U U U U U || U U U U U U U U
 U U U U U U U U U U || U U U U U U U U
 U U U U U U U U U U || U U U U U U U U

Вірш складається з шести рядків, п'ять з яких, безсумнівно, силабо-тонічні, витримані в ритмі Я7ц, а 4-й і 5-й рядки мають цезурне нарощення на один склад. Однак наявність позасхемного наголосу в другому рядку, що складає 16,6% твору, свідчить аж ніяк не на користь належності до силабо-тоніки.

Загалом Є. Векереску тяжіє до акцентної впорядкованості, але його силабо-тоніка виходить непослідовна, оскільки час від часу серед силабо-тонічних рядків з'являються силабічні рядки. Серед 15 віршованих творів Є. Векереску п'ять є вочевидь силабічними, що складає 33,3% його віршованої продукції. В решті творів (66,6%) ми спостерігаємо боротьбу двох видів віршування. Серед цих текстів виділяємо три типи.

По-перше, це силабічні вірші з силабо-тонічними піввіршами, що складають 13% з усіх віршованих творів Є. Векереску та 20% з віршів, у яких поет тяжіє до силабо-тоніки. Розглянемо уривок твору № 8 „Що має? Хто? Та як нам показати?”:

1. „Ce are? cine? Și în ce fel să ne arate?
2. Silința câte nu săvârșaste-n vreme?
3. Războaie face cu-mpotriviri ciudate.
4. Aduce, duce, osteneala ș-o are.”[6, с. 27]

U U U U U || U U U U U U U U п/сх.наг.
 U U U U U || U U U U U U U U
 U U U U U || U U U U U U U U
 U U U U U || U U U U U U U U п/сх.наг.

Твір витримано в руслі силабічного дванадцятискладовика з виразними елементами тонічної впорядкованості, що і дало підставу Л. Галді говорити про ямб. Учений вважає, що 12-складовик виду 5+7

складається з ямбічного 5-складовика і ямбічного 7-складовика [5, с. 125]. Ритмічна схема показує, що з 8-ми рядків 6 (75%) мають позасхемні наголоси. Кваліфікувати таку структуру як силабо-тонічну не можна. Це силабічний вірш із силабо-тонічними піввіршами.

Другий тип складають вірші, які перебувають на межі силабіки і силабо-тоніки. Це твори, в яких фіксуємо до 40% силабічних рядків і до 60% силабо-тонічних. Цікаво, що серед творів другого типу лише у двох віршах виразно відчувається ритм чотиристопового хорей, що становить 28,5%. У решті віршів відчувається ямбічний ритм – 71,5%. Тож теза Л. Куруча про те, що у перших поетів, які оволоділи силабо-тонічною системою, хорейні стопи були найпоширенішими, щодо Є. Векереску не зовсім коректна.

Наближені до ритму Х4 вірші № 3 „Що маєш казати про гордість?” та № 11 „Ти є пташка канарейка!”. Розглянемо вірш № 11:

1. „Tu ești puișor canar!	└┌┌┌└┌└
2. Nu te hrănești cu zahar	└┌┌└┌┌└ п/сх.наг.
3. Nici măcar cu cânepioară,	└┌└┌┌┌└┌
4. Ci hrăpești o inimioară	└┌└┌┌┌└┌
5. Ce-ai făcut-o jertfă ție!	└┌└┌└┌└┌
6. Ce-ai cu ea de gând nu știe”	└┌└┌└┌└┌
- [6, с. 28].

Частка рядків із позасхемними наголосами – 16,6%. Подібне явище спостерігаємо і у вірші № 3, в якому 10 рядків витримані в ритмі Х4, а два силабічні.

Твори, в яких відчувається ямбічний ритм, являють дуже цікаву метричну картину. Є. Векереску намагався впровадити в румунське віршування розміри Я2, Я3 та Я7, наслідуючи новогрецьку та італійську поезію. А. Піру, дослідивши поетичні твори Є. Векереску, стверджує, що його вірші перебувають „...в транзитній фазі, коли традиційні форми існували паралельно з формами, запозиченими з іноземних зразків, а ямбічні вірші, разом з хорейним 15- або 16-складовиком, вважалися символами або емблемами метричних реформ” [6, с. 23].

Ритм Я2 відчувається у вірші № 6 „До суму”. В цьому творі спостерігаємо тонічну впорядкованість у 6-ти рядках, 4 з яких повнонаголошені. Однак наявність чотирьох силабічних рядків, що становить 40%, дає підстави вважати, що цей вірш витримано в річищі непослідовної силабо-тоніки. Унормованість наголосів у рядках таких структур легко втрачається і вірш повертається до складочисельної системи.

Виразно відчувається ритм Я3 у поезії № 5 „Мати милосердя”, в якій фіксуємо 8 силабо-тонічних рядків із пірихієм на другій стопі та два силабічні рядки. Кваліфікуємо цей вірш як непослідовну силабо-тоніку.

Про розмір Я7 ми говорили вище – ведучи мову про вірш „Граматика”.

Третій тип становить власне силабо-тоніка. Таких віршів два, що становить 13% з усіх творів поета та 20% від усіх тонізованих віршів. Розглянемо вірш № 4 „Вважати, що може...”:

1. „A socoti că poate	UUU U U
2. Un om să gacă toate	U U U U
3. Oricâte va gândi,	U UUU
4. Nu-i duh dă isteciune,	U UUUU U
5. Nici semn dă-nțelepciune,	U UUUU U
6. Și n-o va dobândi.” [6, с. 26]	U UUUU

Вірш витримано в ритмі тристопового ямба. Повнонаголошених рядків – 33,3%, рядків із пірихієм на другій стопі – 66,6%.

Дуже цікава метрична схема вірша № 10 „В одному городі”:

1. „Într-o grădină,	U UU U
2. Lâng-o tulpină,	U UU U
3. Zării o floare ca o lumină.	U U U U UUU U
4. S-o tai, să strică!	U U U U
5. S-o las, mi-e frică	U U U U
6. Că vine altul și mi-o rădică.”[6 с. 27]	U U U U U U U U

У першій строфі два рядки мають ритм Д2, третій має піввірші з ритмом Я2. У другій строфі спостерігаємо ритм Я2 в 4-му і 5-му рядках, а останній також складається з піввіршів, витриманих у ритмі Я2. Це – різнометрична конструкція, що скидається на силабо-тонічні логаети.

Звернемо увагу на те, що наведені твори Є. Векереску складаються з незначної кількості рядків.

Слідами батька пішов і син – Алеку Векереску. Але він, порівняно з Єнаке, що був поетом-моралістом, писав переважно еротичні вірші. За словами брата Ніколая, Алеку мав хист до імпровізації. Він складав вірші спонтанно і неусвідомлено. Це відображає і метрична картина його віршів. До нас дійшли 26 віршів Алеку, написаних румунською мовою, та 9 – грецькою. Аналіз румуномовних віршів А. Векереску показує, що молодий поет, як і батько, не дотримувався певної віршованої системи. У розрзі версифікації його вірші складаються з: 1) безсумнівно силабічних – 38,5%; 2) творів, які перебувають на межі силабіки та силабо-тоніки – 42,3%; 3) силабо-тонічних поезій – 19,2%.

Вражаючою є метрична картина віршів, які знаходяться на межі силабіки та силабо-тоніки. У 7-ми віршах з 11-ти виразно відчуваються рядки з ритмом Х4. Однак унормованість наголосів у рядках легко втрачається. Кількість рядків із позасхемними, як для хорей, наголосами коливається між 16% та 50%. Вірші строфічні, рядки складаються з 8-ми складів, але відчувається, що це піввірші силабічного 16-складовика (8+8). Вважаємо, що у А. Векереску хорейні стопи з’являються завдяки цезурі, яка поділяє вірш на два піввірші.

На межі силабіки та силабо-тоніки перебувають вірші, в яких відчутний ямбічний ритм. Наприклад, у творі № 4 „Дзеркало” наявний ритм Я4433. Розглянемо уривок цієї поезії:

1. „Oglinda când ți-ar arăta	U U U UUU
2. Întreaga frumusețea ta,	U UUUU U
3. Atunci și tu, ca mine,	U U U U U
4. Te-ai închina la tine.” [6, с. 40]	U UU U U U п/сх.наг.

У творі з 28-ми рядків 22 вкладаються в схему Я4433. Кількість рядків із позасхемними, як для ямба, наголосами – 21,4%. Вірш перебуває на межі силабіки і силабо-тоніки.

У вірші № 24 виразно відчутній ритм ЯЗ в 10-ти з 12-ти рядків. Однак наявність двох силабічних рядків, що становить 16,6% дає підстави вважати, що цей вірш витримано в руслі непослідовної силабо-тоніки.

Уявлення про силабо-тоніку навіває двовірш № 25 „До Амуру”:

„Oricine ești, stăpânul tău vezi-l și rob te scrie

Că ori ți-au fost, ori ți-este azi sau mâine o să-ți fie” [6, с. 61].

U U U U U U U U || U U U U U U U U п/сх.наг.

U U U U U U U U || U U U U U U U U

У другому рядку фіксуємо чіткий ритм Я7ц. Перший піввірш першого рядка також витримано в ритмі ямба. Однак загалом частка рядків із позасхемними наголосами становить 50%. Тому цей вірш є силабічним п'ятнадцятискладовиком із виразними елементами тонічної впорядкованості. На нашу думку, Л. Галді помилково вважає його ямбічним.

Схожою на силабо-тоніку структура вірша № 19, в якому в схему Я7ц вкладаються 16 рядків із 18-ти. Тут ми теж фіксуємо боротьбу двох видів віршування. Структура вірша дуже близька до силабо-тоніки, але наявність двох силабічних рядків повертає твір у непослідовну силабо-тоніку.

Розглянемо власне силабо-тонічні вірші А. Векереску. З хорейчних форм автор використовував тільки Х4. Цим розміром написано 10-й, 14-та й 16-й вірші. Відсоток повнонаголошених рядків у них – 9,3, 10,4 та 7,3. Рядків із позасхемними наголосами, відповідно, – 3,1%, 4,1%, 7,3%. Стопна наголошеність така:

Стопа	I	II	III	IV
Процент наголошеності				
10-й	25	97,3	62,5	100
14-й	37,5	95,8	39,5	100
16-й	41,1	88,2	27,9	100

Історію російського чотиристопового хорей описав М. Гаспаров. Учений вважає, що: „Основний показник сили альтернуючого ритму в 4-стопному вірші – різниця між процентом наголошеності сильної II стопи і слабкої I стопи. У 4-стопному хорей ця різниця складала у Ломоносова із сучасниками тільки 22%, у поетів II половини XVIII ст. – 32, у Пушкіна – 42, у Язикова – 47, у Полежаєва – 56. Потім, у середині XIX століття, ця різниця встановлюється близько 50%. Сильна II стопа стає, по суті, такою ж наголошеною константою, як і IV стопа” [2, с. 134]. Дослідник виділяє у Х4 два види ритму: 1) „архаїзований” (наголошеність II стопи нижча ніж 94%); 2) „традиційний” (наголошеність II стопи 99,5 – 100%).

За нашими спостереженнями, різниця між процентом наголошеності сильної II стопи і слабкої I у віршах А. Векереску становить: в 10-му творі – 72,3%, в 14-му – 58,3%, в 16-му – 47,1%. Загальна акцентна картина його X4 дає такі показники:

Стопа	I	II	III	IV
Процент наголошеності	34,5	93,7	43,3	100

Усереднена різниця між процентом наголошеності другої та першої стоп складає 59,2%. Наголошеність сильної II стопи становить 93,7%. Отже, у поезії А. Векереску фіксуємо чотиристоповий хорей з „архаїзованим” ритмом. Усереднений процент рядків із позасхемними наголосами складає 4,8%.

Серед віршів, витриманих в ритмі ямба, фігурують структури з розмірами ЯЗ та Я4433.

Ямбовий тристоповик характерний для 15-го вірша „Якщо мені не віриш”. Наведемо уривок:

1. „Dă nu mă crezi ră mine,	UUU UU U
2. Întreabă ră oricine	U UUUU U
3. Și vezi cât rătimește	U UUUU U
4. Un suflet ce iubește!” [6, с. 51].	U U U U U

У трьох рядках твору наявні позасхемні наголоси, що складає 9,3% від загальної кількості рядків.

Про ритміку російського тристопового ямба писав М. Гаспаров. Учений вважає, що у тристоповому ямбі сильною є перша стопа, слабкою – друга. Різниця між процентом наголошеності цих стоп відбиває діапазон ритмічних варіацій.

У творі А. Векереску різниця в наголошеності сильних I – III і слабкої II стопи у тристоповому ямбі така: 21,8 – 50%.

У ритмі Я4433 витримано вірш № 8 „В полум’ї, де я горю”. Текст складається з 32 рядків, поділених на катрени. Можна сказати, що А. Векереску впровадив в румунське віршування нову віршовану структуру – упорядкований різнорозмірний ямб. Ритм Я4433 у віршованих творах А. Векереску є результатом наслідування, а, можливо, і перекладу з новогрецької поезії, звідки він запозичив поетичні мотиви.

Досліджуючи поетичні твори XVII-XVIII ст., спостерігаємо, що розвиток румунської поезії від силабічної версифікації до силабо-тонічної відбувався доволі послідовно. Завдяки Митрополіту Дософтею в румунській версифікації утверджується непохитна ізометрія. Починаючи з поетів Векереску, можемо говорити про силабо-тонічний ритм як про важливий фактор версифікації. Поети Векереску тяжіють до акцентної впорядкованості (Є. Векереску – 66,6% тонізованих віршів, А. Векереску – 67,5%), однак їхня силабо-тоніка непослідовна.

Щодо форми творів Алеку Векереску, вважаємо, що він є, насамперед, поетом-силабіком, який водночас тяжів до силабо-тоніки. Його вірші з ритмом X4 виникли, найімовірніше, випадково, під впливом народнопісенної творчості. Підтвердженням цього є й парна

жіноча рима, притаманна фольклору. Ямбічні метри в його творах з'явилися завдяки наслідуванню іноземних поетів, а саме новогрецьких та італійських через грецьку інтерпретацію.

1. *Гаспаров М.* Румынская силлабика и силлаботоника / М. Гаспаров // Очерк истории европейского стиха. – М. : Наука, 1989. – С. 238-241.
2. *Гаспаров М.* Очерк истории русского стиха / М. Гаспаров. – М. : Наука, 1984. – 314 с.
3. *Куруч Л.И.* Молдавское стихосложение: (история, теория, типология) / Л.И. Куруч. – Кишинев : Штиинца, 1985. – 235 с.
4. *Dinu M.* „E ușor a scrie versuri...” Mic tratat de prosodie românească / M. Dinu. – București : Editura Institutului Cultural Român, 2004. – 279 p.
5. *Galdi L.* Introducere în istoria versului românesc / L. Galdi. – București : Minerva, 1971. – 480 p.
6. *Poezii Văcărești.* Versuri alese / Ediție îngrijită de E. Piru, prefațată de Al. Piru. – București : Gramar, 2003. – 200 p.
7. *Văcărescu I.* Pântru poetică / I. Văcărescu // Observații sau băgări de seamă asupra regulilor gramaticii rumânești. – Viena, 1787. – P. 134-143.

Аннотация

Анализируются попытки силлабо-тонической версификации в румынской литературе XVII-XVIII ст. на основе отдельных произведений Дософтея, Р. Гречяну, Е. Вэкэреску и А. Вэкэреску. Выделены такие виды стихотворных произведений: а) силлабические с силлабо-тоническими фрагментами; б) структуры, которые находятся на грани силлабика и силлабо-тоники; в) собственно силлабо-тонические произведения.

Ключевые слова: *силлабо-тоническая версификация, ритм, стопа, метр, цезура.*

Summary

The syllabo-tonic poetry writing attempts in the Romanian literature of the XVII-th – XVIII-th centuries are analysed in the following article. The analysis is made on the basis of some individual works by Dosophtei, R. Grechanu, E. Vekeresku and A. Vekeresku. Such forms of written in verse works are distinguished: a) syllabic with syllabo-tonic addings; b) structures border on syllabics and sillabo-tonics; c) syllabo-tonic works just themselves.

Key words: *syllabo-tonic versification, rhythm, metre, tonic foot, caesura.*

Стаття надійшла до редколегії 13.09.2010 р.